

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ-สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ (ขอนแก่น) ส่วนอำนวยการ โทร.๐ ๔๓๓๓/ ๐๓๔๒ ต่อ ๑๐๑

ที่ ทส ๑๖๑๙๓.๑/ว ๖๐๖๖

วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง การออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการลวงหน้า

เรียน ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วน

หัวหน้ากลุ่มทุกกลุ่ม

หัวหน้าศูนย์ประสานงานป่าไม้ทุกศูนย์

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ ขอส่งหนังสือสำนักบริหารกลาง ที่ ทส ๑๖๐๑.๓/ว๔๙๘๖ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ เรื่อง การออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการลวงหน้า มาเรียนเพื่อทราบ ทั้งนี้สามารถดูรายละเอียดได้ที่ <http://edoc.forest.go.th/doccir/docindex.html>

(นายพิชญะ ยังยืน)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักบริหารกลาง

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๖๙ โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๘๕๙๖

ที่ ทส ๐๒๐๑.๓/ว ๒๗๑๓

วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖

เรื่อง การออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการลวงหน้า

เรียน อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

อธิบดีกรมป่าไม้

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

ห้องรองอธิบดีกรมป่าไม้
(นายประจักษ์ ทรัพย์วรณีย์)
เลขรับ ๗๔๖๓
วันที่ ๙ ก.ย. ๒๕๕๖
เวลา ๑๖.๐๕ น.

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๔๘ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการลวงหน้า มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

(นายโชติ ตราชู)

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายทศพร พลเดช
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

(นายประจักษ์ ทรัพย์วรณีย์)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
๙ ก.ย. ๕๖

ทศพร พลเดช

ด.ช.

๑๐ ก.ย. ๕๖

ผอ.สงก.

- เพื่อทวงถามข้อปฏิบัติ

๑๖ ก.ย. ๕๖
(นายบุญชอบ สุทธมนัสวงษ์)
อธิบดีกรมป่าไม้

ที่ นร ๐๖๐๒/ว ๔๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล ถนน...๐๐๐๐๐

๔ กรกฎาคม ๒๕๓๐

เรื่อง การออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการดงหนำ

เรียน เวียงกระทรวงมหาดม

สิ่งที่ส่งมำกอบ ภาพถ่ายหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๓๐๐/๑๓๔๖
ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๐ และ ที่ นร ๐๓๐๐/๑๓๔๖
ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๓๐

กัวยสำนักงาน ก.พ. ได้เสนอขอการพิจารณาเกี่ยวกับการออกคำสั่ง
แต่งตั้งข้าราชการดงหนำ รวม ๑ กรณี มาให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาทุกเป็น
แนวทางปฏิบัติสำหรับข้าราชการทุกประเทศ ความละเอียดปรากฏตามภาพถ่ายหนังสือ
ที่ส่งมำพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๓๐ เห็นชอบด้วย
ความเห็นของ ก.พ. ทั้ง ๑ กรณี และให้กระทรวงมหาดมดูแลและกรมการ
ข้าราชการต่าง ๆ ทุกประเทศถือเป็นหลักปฏิบัติในการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน
และข้าราชการประเทศอื่น ๆ ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

จึงเรียนเป็นย่นมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเมธี นริสุทโธ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประมคมคณะรัฐมนตรี
โทร. ๒๒๒๒๒๒

ที่ นร 0710/ 1241

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กก 10300

๒ มีนาคม 2530

เรื่อง การออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกความเห็น ก.พ. เรื่องการออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน

จำนวน 85 ชุด

ด้วยส่วนราชการหลายแห่งได้หารือ ก.พ. เกี่ยวกับการออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนจำนวน 3 กรณี คือ

1. ผู้มีอำนาจแต่งตั้งจะออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้วให้ดำรงตำแหน่งที่ยังไม่ว่างในขณะที่ยังออกคำสั่ง โดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อคำสั่งนั้นว่างลงแล้วได้หรือไม่
2. ผู้มีอำนาจแต่งตั้งซึ่งทราบอยู่แล้วว่าจะต้องพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ราชการไปไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม จะออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้วให้ดำรงตำแหน่งที่ยังว่างอยู่ในขณะที่ยังออกคำสั่ง โดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อผู้ถูกคำสั่งได้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่นั้นไปแล้วได้หรือไม่
3. ผู้มีอำนาจแต่งตั้งจะออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนที่มีคุณสมบัติยังไม่ครบตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ดำรงตำแหน่งที่ยังว่างอยู่ในขณะที่ยังออกคำสั่ง โดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อผู้ได้รับแต่งตั้งมีคุณสมบัติครบถ้วนแล้ว ได้หรือไม่

ก.พ. ได้พิจารณาข้อหารือกรณี 1 แล้วเห็นว่า การออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่งที่ยังไม่ว่างในขณะที่ยังออกคำสั่ง โดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อตำแหน่งดังกล่าวว่างลงแล้วนั้น สอดคล้องกับที่หาได้เฉพาะกรณีที่จำเป็นต้องแต่งตั้งข้าราชการให้ไปดำรงตำแหน่งในต่างประเทศ ในต่างประเทศ หรือเป็นการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพิเศษที่จะต้องพ้นจากราชการไป

เพราะเกียติยศตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกรณีอื่นที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งราชการอื่น ๆ เช่น การขึ้นดำรงตำแหน่งหน้าที่ราชการไปไม่ด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม ไม่สมควรออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่ง โดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อผู้นอกคำสั่งได้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่นั้นไปแล้ว ควรรอไว้ให้เป็นผลผลิตของผู้นำนางแต่งตั้งคนใหม่ที่จะมาดำรงตำแหน่งแทนเป็นผู้ดำเนินการต่อไป

สำหรับข้อหารือที่ 2 นั้น ก.พ. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้นำนางแต่งตั้งซึ่งทราบอยู่แล้วว่าคนจะต้องพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ราชการไปไม่ด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม ไม่สมควรออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่ง โดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อผู้นอกคำสั่งได้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่นั้นไปแล้ว ควรรอไว้ให้เป็นผลผลิตของผู้นำนางแต่งตั้งคนใหม่ที่จะมาดำรงตำแหน่งแทนเป็นผู้ดำเนินการต่อไป

ส่วนข้อหารือที่ 3 นั้น ก.พ. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้นำนางแต่งตั้งไม่อาจออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนที่มีคุณสมบัติยังไม่ครบตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ดำรงตำแหน่งใด ๆ เป็นการล่วงหน้า โดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อผู้ได้รับแต่งตั้งมีคุณสมบัติครบถ้วนแล้วได้ เพราะความหลักการทำงานของกรแต่งตั้งข้าราชการนั้น ควรพิจารณาแต่งตั้งเมื่อมีตำแหน่งว่าง และจะต้องพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ที่คุณสมบัติครบถ้วนสำหรับตำแหน่งนั้น ๆ แล้วเท่านั้น นอกจากนี้ การออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณสมบัติยังไม่ครบไว้เป็นการล่วงหน้ายังเป็นการขัดกับบทบัญญัติมาตรา 48 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 ซึ่งบัญญัติว่า ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง และยังเป็นความผิดเนื่องกับบทบัญญัติมาตรา 48 วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.พ. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณสมบัติเฉพาะดังต่อไปนี้จากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งก็ได้ อีกด้วย

ทั้งนี้ ก.พ. ได้มีมติเห็นความเห็นของ ก.พ. ดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณากำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ถือเป็นหลักปฏิบัติสำหรับข้าราชการพลเรือนต่อไป และเห็นควรให้ถือเป็นหลักปฏิบัติสำหรับข้าราชการประเภทอื่นเพื่อให้อยู่ในแนวทางเดียวกันด้วย ดังปรากฏรายละเอียดความบันทึกความเห็น ก.พ. ที่แนบท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเกล้าฯ และขอเสนอให้ท่านพิจารณาและเพิกถอนเป็นแนวทางปฏิบัติ
 ค่อยไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสำราญ ธารวณิชกุล)
 เกษตรกร ก.ท.

กองวิชาการ

โทร. 2827365

ด่วนมาก

ที่ นร ๐๓๑๐/ ๒๓๓๗/๘

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กท ๑๐๓๖๐

๑๓ มิถุนายน ๒๕๓๐

เรื่อง การออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการส่วนหน้า

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการ ที่ นร ๐๒๐๒/๒๔๓๔ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๓๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกความเห็น ก.พ. เรื่อง การออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการส่วนหน้า

จำนวน ๑๔ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่าท่านรองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก สนิธ บุญชัย) สิ่งและบันทึกราชการแทนนายกรัฐมนตรีมีความเห็นเกี่ยวกับความเห็นของ ก.พ. เรื่องการออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการส่วนหน้าว่าคำสั่งนี้อาจมีข้อบกพร่องที่ ๑ ควรเป็นกำหนดให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเป็นจริง ๆ และมีกำหนดเวลาแน่นอนแล้ว แต่กลับออกคำสั่งว่าสั่งหน้าไว้แต่ยังไม่ได้นำขึ้นบัญชี ส่วนคำสั่งข้อบกพร่องที่ ๒ น่าจะเป็นกำหนดให้ท่านนายกรัฐมนตรีและให้เสนอแก่กฎหมายว่าด้วย สำนักเลขาธิการคณะกรรมการ จึงได้ส่งความเห็นดังกล่าวไว้ ก.พ. ที่พิจารณาเป็นการขอเอา ความละเอียดถี่ถ้วน

ก.พ. ได้พิจารณาความเห็นดังกล่าวในการประชุม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๓๐ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๐ ซึ่งท่านรองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก สนิธ บุญชัย) เป็นประธาน แล้วมีความเห็นดังนี้

กรณีที่ ๑ ก.พ. ได้พิจารณาเห็นว่าควรกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้ "การออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่งที่ว่างงานเฉพาะที่ออกคำสั่ง เคยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อตำแหน่งดังกล่าวว่างลงแล้วนั้น สมควรให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาว่าจำเป็นต้องแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือไม่ หรือเป็นการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนผู้ที่จะต้องพ้นจากราชการไปเพราะเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำนาญ หรือกรณีอื่นที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการจริง ๆ เช่น กรณีแต่งตั้งล่วงหน้าแทนผู้ที่ขอลาออกจากราชการสำหรับตำแหน่งที่จำเป็นต้องมีผู้ปฏิบัติงานต่อเนื่องกัน เป็นต้น ทั้งนี้การแต่งตั้งล่วงหน้าดังกล่าวให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา

ความจำเป็นแก่ราชการโดยให้ออกคำสั่งล่วงหน้าไม่เกิน ๒ เดือน หากมีความจำเป็นเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ราชการจึงต้องออกคำสั่งล่วงหน้าเกินกำหนดเวลาดังกล่าว ก็ให้ขออนุมัติกับบัญชาเหนือชั้นขึ้นไปก่อน"

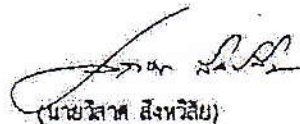
กรณี ๒ ก.พ. จะพิจารณาเป็นกรณีพิเศษแนวทางปฏิบัติว่า "เมื่อส่วนราชการใดซึ่งมีอยู่แล้วว่าจะต้องพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ราชการเป็นไปด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม ขอให้ส่งคำสั่งออกสั่งการราชการพลเรือนไว้ล่วงหน้า โดยคำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อออกคำสั่งพ้นจากตำแหน่งนั้นแล้ว หากมีความจำเป็นเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ จึงต้องออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการให้ใช้อำนาจต่อไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งก่อน"

ถ้าให้แบบตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดคำสั่งสองข้างต้น จะต้องแก้ไขกับที่ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๑ เกี่ยวกับการแต่งตั้ง เช่น การย้าย การเลื่อน และการโอน เป็นต้น รวมทั้งจะต้องแก้ไขกฎหมายระเบียบข้าราชการประเภทอื่น ๆ ให้สอดคล้องกันด้วย จึงเห็นว่าการแก้ไขกฎหมายนั้นควรเป็นมาตรการระยะยาว โดยสำนักงาน ก.พ. จะพิจารณาความเป็นไปได้ต่อไป

ทั้งนี้ หวังรายละเอียดฉบับที่ความเห็นของ ก.พ. ซึ่งได้แก้ไขปรับปรุงจนเป็นที่น่าพอใจ

จึงเรียนมาเพื่อทราบทราบและดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาออกเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับข้าราชการทุกประเภทต่อไป จะขอขอบคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสีลาห์ สิงหวิชัย)

รองเลขาธิการ ก.พ.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.

กองวิชาการ

โทร. ๒๔๒-๒๐๒๔

การแต่งตั้งล่วงหน้า

ความหมาย

การแต่งตั้งล่วงหน้า หมายถึง การแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่ง โดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับล่วงหน้า นับจากวันที่ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งลงนามในคำสั่ง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนมาก ที่ นร 0202/ว 48 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2530 เรื่อง การออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการล่วงหน้า
2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0504/ว 9 ลงวันที่ 16 มกราคม 2547 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งข้าราชการระดับ 10 หรือระดับ 11

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนมาก ที่ นร 0202/ว 48 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2530 เรื่อง การออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการล่วงหน้า

มีหลักปฏิบัติสรุปออกเป็น 3 กรณี ดังนี้

กรณีที่ 1 การออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่งที่ยังไม่ว่างในขณะที่ยังมีคำสั่ง โดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อตำแหน่งดังกล่าวว่างลงแล้วนั้น สมควรให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่จำเป็นต้องแต่งตั้งข้าราชการให้ไปดำรงตำแหน่งในต่างจังหวัด ในต่างประเทศ หรือเป็นการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนผู้ที่จะต้องพ้นจากราชการไปเพราะเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ หรือกรณีอื่นที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการจริงๆ เช่น กรณีแต่งตั้งล่วงหน้าแทนผู้ที่ขอลาออกจากราชการสำหรับตำแหน่งที่จำเป็นต้องมีผู้ปฏิบัติงานต่อเนื่อง เป็นต้น ทั้งนี้ การแต่งตั้งล่วงหน้าดังกล่าวให้กระทำได้ในกรณีที่มิเหตุผลความจำเป็นแก่ราชการโดยให้ออกคำสั่งล่วงหน้าได้ไม่เกิน 2 เดือน หากมีความจำเป็นเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ราชการจำต้องออกคำสั่งล่วงหน้าเกินกำหนดเวลาดังกล่าว ก็ให้ขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาเหนือชั้นขึ้นไปก่อน

เหตุผล เนื่องจากเป็นกรออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการที่ปิดโอกาสข้าราชการรายอื่นซึ่งมีคุณสมบัติยังไม่ครบในขณะออกคำสั่ง แต่จะมีคุณสมบัติครบถ้วนในวันที่ตำแหน่งดังกล่าวว่างลง ในอันที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้น และยังคงเสมือนเป็นการจองตำแหน่งไว้สำหรับข้าราชการบางคน และการออกคำสั่งแต่งตั้งไว้ล่วงหน้านานๆ อาจทำให้ความรู้ ความสามารถ และความประพฤติของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งไว้ล่วงหน้าเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเมื่อถึงวันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับแล้วผู้นั้นอาจกลายเป็นผู้ที่ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งนั้นก็ได้ นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดความลักลั่นในทางปฏิบัติระหว่างส่วนราชการต่างๆ ด้วย

กรณีที่ 2 ผู้มีอำนาจแต่งตั้งซึ่งรู้อยู่แล้วว่าตนจะต้องพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ราชการไปไม่ว่าด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม ไม่พึงออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนไว้ล่วงหน้า โดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อผู้ออกคำสั่งได้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่นั้นไปแล้ว หากมีความจำเป็นเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ จำต้องออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการก็ให้ขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาเหนือชั้นขึ้นไปก่อน

เหตุผล เนื่องจากบางกรณีเป็นการออกคำสั่งแต่งตั้งเพื่อช่วยพวกพ้องของตน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจของข้าราชการทั่วไป และกรณีเช่นนี้เมื่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งคนใหม่เข้ามาดำรงตำแหน่งแทนคนเดิม ก็อาจมีการยกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งดังกล่าว ทำให้เกิดความสับสนวุ่นวายแก่ข้าราชการในส่วนราชการนั้น นอกจากนี้หากพิจารณาในแง่ของมารยาททางการบริหารแล้ว ก็ไม่พึงออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการไว้ล่วงหน้าโดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อตนพ้นจากตำแหน่งหน้าที่นั้นไปแล้ว เพราะตนไม่สามารถอยู่เพื่อรับผิดชอบผลที่จะเกิดจากคำสั่งนั้นได้ จึงควรรอไว้ให้เป็นดุลยพินิจของผู้มีอำนาจแต่งตั้งคนใหม่ที่จะมาดำรงตำแหน่งแทนเป็นผู้ดำเนินการต่อไป

กรณีที่ 3 การออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนที่คนสมบัตยงไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อผู้ได้รับแต่งตั้งมีคุณสมบัติครบถ้วนแล้วนั้นไม่อาจกระทำได้

เหตุผล เนื่องจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามหลักการของการแต่งตั้งข้าราชการเพราะตามหลักการของการแต่งตั้งข้าราชการนั้น ควรพิจารณาแต่งตั้งเมื่อมีตำแหน่งว่างและจะต้องพิจารณาแต่งตั้งจากผู้คุณสมบัติครบถ้วนสำหรับตำแหน่งนั้น ๆ แล้วเท่านั้น นอกจากนี้ ยังเป็นการขัดกับบทบัญญัติมาตรา 48 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 ซึ่งบัญญัติว่า “ ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่ ก.พ.กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ” และยังเป็นกรหลักเสียมาตรา 48 วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า “ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.พ. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณสมบัติเฉพาะต่างไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งก็ได้ ” อีกด้วย (ปัจจุบัน คือ มาตรา 56 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535)

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0504/ว 9 ลงวันที่ 16 มกราคม 2547
เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งข้าราชการระดับ 10 หรือระดับ 11

การแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งระดับ 10 หรือระดับ 11 ล่วงหน้าให้กระทำได้ใน 3 กรณี เช่นเดียวกับที่กำหนดในหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนมาก ที่ นร 0202/ว 48 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2530

คำถาม - คำตอบ

คำถาม ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง(ปลัดกระทรวง) ได้ออกคำสั่งลงวันที่ 1 กันยายน 2548 แต่งตั้งนาย ก ให้ดำรงตำแหน่ง ผอ.สำนัก (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 บส.) โดยให้คำสั่งมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 (ผอ.สำนักคนเดิมต้องเกษียณอายุในวันที่ 1 ตุลาคม 2548) จึงอยากทราบว่าการออกคำสั่งดังกล่าวสามารถกระทำได้หรือไม่

คำตอบ กรณีนี้เป็นการออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่งแทนผู้ที่เกษียณอายุ โดยแต่งตั้งล่วงหน้าเพียง 1 เดือน ไม่เกิน 2 เดือน ปลัดกระทรวงผู้มีอำนาจแต่งตั้งซึ่งยังไม่เกษียณอายุราชการจึงสามารถแต่งตั้งได้ โดยไม่ต้องขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาเหนือชั้นขึ้นไป (กรณีที่ 1 ของหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนมาก ที่ นร 0202/ว 48 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2530)

คำถาม ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง(ปลัดกระทรวง) จะพ้นจากตำแหน่งในวันที่ 1 ตุลาคม 2548 เนื่องจากเกษียณอายุราชการ แต่ได้ออกคำสั่งลงวันที่ 16 กันยายน 2548 แต่งตั้งนาย ข ให้ดำรงตำแหน่ง ผอ.สำนัก (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 บส.) โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม 2548 ซึ่ง ผอ.สำนักคนเดิมได้ขอโอนไปหน่วยงานอื่น โดยหน่วยงานต้นสังกัดปัจจุบันยินยอมให้โอนไปหน่วยงานใหม่ได้ ตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม 2548 จึงอยากทราบว่าการออกคำสั่งดังกล่าวสามารถกระทำได้หรือไม่

คำตอบ กรณีนี้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้ง (ปลัดกระทรวง) จะต้องพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากเกษียณอายุราชการในวันที่ 1 ตุลาคม 2548 แต่ได้ออกคำสั่งแต่งตั้งไว้ล่วงหน้าโดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม 2548 ซึ่งเป็นวันที่ตนพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ราชการไปแล้ว ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่มิพึงออกคำสั่งแต่งตั้งล่วงหน้า โดยควรรอไว้ให้เป็นดุลยพินิจของผู้มีอำนาจแต่งตั้งคนใหม่ที่จะมาดำรงตำแหน่งแทนเป็นผู้ดำเนินการต่อไป แต่หากจำเป็นเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ จำต้องออกคำสั่งก็ต้องขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาเหนือชั้นขึ้นไปก่อน (กรณีที่ 2 ของหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนมาก ที่ นร 0202/ว 48 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2530)

คำถาม ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง(ปลัดกระทรวง) ได้ออกคำสั่งลงวันที่ 25 สิงหาคม 2548 แต่งตั้งนาย ค ให้ดำรงตำแหน่ง ผอ.สำนัก (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 บส.) โดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 ซึ่งเป็นวันที่ นาย ค จะมีคุณสมบัติครบถ้วนตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 บส. จึงอยากทราบว่าการออกคำสั่งดังกล่าวสามารถกระทำได้หรือไม่

คำตอบ กรณีนี้ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง (ปลัดกระทรวง) ออกคำสั่งลงวันที่ 25 สิงหาคม 2548 แต่งตั้ง นาย ค ให้ดำรงตำแหน่งไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อ นาย ค มีคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 บส. ครบถ้วน (คุณสมบัติ ดังกล่าว จะครบถ้วนในวันที่ 1 ตุลาคม 2548) กรณีนี้จึงไม่อาจกระทำได้ (กรณีที่ 3 ของหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนมาก ที่ นร 0202/ว 48 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2530)

กรณีที่สำนักงาน ก.พ.เคยตอบข้อหารือ

- ข้อหารือ 1. กระทรวงได้หารือว่า กระทรวง ได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการระดับ 10 ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการในกระทรวง และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2513 ว่าผู้ดำรงตำแหน่งในชั้นนี้จะต้องมีพระราชกฤษฎีกาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นต้นไป จึงหารือว่า หากผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ซึ่งทราบอยู่แล้วว่าตนจะพ้น จากตำแหน่งหน้าที่ในส่วนราชการเดิม จะออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดได้หรือไม่ หรือควรจะรอให้เป็นดุลยพินิจของผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้ง
2. หากมีการดำเนินการแต่งตั้งแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือปลัดกระทรวงในฐานะ ผู้บังคับบัญชาจะใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 กำหนดแนวทางใน การปฏิบัติราชการ หรือใช้ดุลยพินิจสั่งการเพื่อให้มีการชะลอการดำเนินการแต่งตั้ง ข้าราชการได้หรือไม่

- ตอบข้อหารือ 1. มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/ ว 48 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2530 ได้กำหนดเกี่ยวกับการออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการ ไว้ล่วงหน้าไว้ว่า ผู้มีอำนาจแต่งตั้งซึ่งทราบว่าตนจะต้องพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไปไม่ว่าด้วยเหตุผลใดๆ ก็ตาม ไม่สมควรออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนไว้ ล่วงหน้า โดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อผู้ออกคำสั่งได้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่นั้นไปแล้ว สำหรับกรณีที่หารือว่า หากผู้มีอำนาจแต่งตั้งซึ่งจะพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ในส่วนราชการ เดิมจะออกคำสั่งแต่งตั้งโดยคำสั่งให้มีผล ณ วันที่ออกคำสั่งและเป็นวันก่อนที่ผู้มีอำนาจ แต่งตั้งจะได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งก็ย่อมสามารถกระทำได้ โดยไม่จำเป็นต้องรอให้เป็นดุลยพินิจของผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งแทนเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งแต่ อย่างใด

2. ส่วนกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือปลัดกระทรวงใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 เพื่อให้มีการชะลอการดำเนินการแต่งตั้งนั้น กรณีที่หาเรื่องนี้เป็นเรื่องที่กระทรวงจะกำหนดแนวทางปฏิบัติภายในกระทรวงซึ่งอยู่ในดุลยพินิจของกระทรวงที่จะพิจารณา แต่ทั้งนี้แนวทางปฏิบัติดังกล่าวจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายระเบียบข้อบังคับ ความเป็นธรรม ตลอดจนสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของข้าราชการผู้ได้รับแต่งตั้งด้วย

(หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 0708.1.1/129 ลงวันที่ 29 เมษายน 2545 และ
ด่วนที่สุด ที่ นร 0708.1.1/153 ลงวันที่ 4 มิถุนายน 2545)